

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0100/2014

12.2.2014

MIETINTÖ

kidutuksen poistamisesta maailmasta
(2013/2169(INI))

Ulkoasiainvaliokunta

Esittelijä: Véronique De Keyser

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
KEHITYSYHTEISTYÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	21
NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	25
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	31

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

kidutuksen poistamisesta maailmasta (2013/2169(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja muut YK:n ihmisoikeussopimukset ja -välineet,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 9. joulukuuta 1975 hyväksymän julistuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi kidutukselta ja muulta julmalta, epäinhimilliseltä tai halventavalta kohtelulta tai rangaistukselta¹,
- ottaa huomioon kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan,
- ottaa huomioon vankien kohtelun minimitasoa koskevat YK:n säännöt ja muut maailmanlaajuisesti sovellettavat asiaa koskevat YK:n säännöt,
- ottaa huomioon YK:n erityisraportoijan kertomukset kidutuksesta ja muusta julmasta, epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta tai rangaistuksesta²,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen päätöslauselmat kidutuksesta,
- ottaa huomioon YK:n kidutuksen vastaisen komitean syyskuun 11. päivään 2001 liittyvistä tapahtumista 22. marraskuuta 2001 hyväksymän julkilausuman, jossa se toteaa, että kidutuksen kieltäminen on absoluuttinen kansainvälisestä oikeudesta johtuva velvollisuus, jota ei voi kumota, ja ilmaisee luottamuksensa siihen, että yleissopimuksen osapuolina olevien valtioiden kansainvälisen terrorismin uhan vuoksi hyväksymät toimet ovat aina sopusoinnussa kyseisten valtioiden kidutuksen vastaisen yleissopimuksen ratifiointin yhteydessä hyväksymien velvollisuuksien kanssa,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 20. joulukuuta 2012 antaman päätöslauselman kuolemanrangaistuksen soveltamisen keskeyttämisestä³,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen antamat lapsen oikeuksia koskevat päätöslauselmat ja sen viimeisimmän 20. joulukuuta 2012 tästä aiheesta antaman päätöslauselman⁴,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja erityisesti sen 3 artiklan, jonka mukaan ”ketään ei saa kiduttaa, eikä kohdella tai rangaista epäinhimillisellä tai halventavalla tavalla”,

---

¹ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/DeclarationTorture.aspx>

² <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Torture/SRTorture/Pages/SRTortureIndex.aspx>

³ (A/RES/67/176).

⁴ (A/RES/67/167).

- ottaa huomioon eurooppalaisen yleissopimuksen kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi,
- ottaa huomioon YK:n 28. heinäkuuta 1951 hyväksymän pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen¹,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi perustetun eurooppalaisen komitean 6. marraskuuta 2013 julkaiseman 23. raportin²,
- ottaa huomioon yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja siihen liitetyt kaksi valinnaista pöytäkirjaa lasten myynnistä, lapsiprostitutiosta ja lapsipornografiasta³ ja lasten osallistumisesta aseellisiin selkkauksiin⁴
- ottaa huomioon vuoden 1949 Geneven sopimukset ja niiden lisäpöytäkirjan⁵,
- ottaa huomioon vuonna 1997 voimaan tulleen Amerikan valtioiden kidutuksen ehkäisemistä ja rankaisemista koskevan yleissopimuksen⁶,
- ottaa huomioon Kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännön,
- ottaa huomioon käsikirjan kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen tutkimiseksi ja dokumentoimiseksi tehokkaasti (Istanbulin pöytäkirja)⁷,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 21 artiklan,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategisen kehyksen ja toimintasuunnitelman⁸ sellaisena kuin ulkoasiainneuvosto sen hyväksyi 25. kesäkuuta 2012,
- ottaa huomioon EU:n politiikan suuntaviivat suhteissa kolmansiin maihin kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rangaistukseen liittyvissä kysymyksissä sellaisina kuin ne on päivitetty vuonna 2012⁹,
- ottaa huomioon 16. kesäkuuta 2008 annetut kuolemanrangaistusta koskevat EU:n suuntaviivat¹⁰,

¹ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/StatusOfRefugees.aspx>

² <http://www.cpt.coe.int/en/annual/rep-23.pdf>

³ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPSCCRC.aspx>

⁴ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPACRC.aspx>

⁵ <http://www.icrc.org/eng/war-and-law/treaties-customary-law/geneva-conventions/>

⁶ <http://www.cidh.oas.org/Basicos/English/Basic9.Torture.htm>

⁷ Genevessä toimivan YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston julkaisu,

<http://www.ohchr.org/Documents/Publications/training8Rev1en.pdf>.

⁸ Neuvoston asiakirja 11855/2012.

⁹ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/8590.fi08.pdf>.

¹⁰ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/10015.fi08.pdf>

- ottaa huomioon EU:n suuntaviivat ihmisoikeuksista ja kansainvälisestä humanitaarisesta oikeudesta¹ ,
- ottaa huomioon neuvoston 6. kesäkuuta 2013 hyväksymän EU:n vuosikertomuksen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2012² ,
- ottaa huomioon 13. joulukuuta 2012 antamansa päätöslauselman EU:n vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2011 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla³ ,
- ottaa huomioon 13. joulukuuta 2012 antamansa päätöslauselman EU:n ihmisoikeusstrategian tarkistamisesta⁴ ,
- ottaa huomioon 10. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman Euroopan maiden alueen epäilyistä käytöstä CIA:n vankikuljetuksiin ja laittomaan vankien säilyttämiseen⁵,
- ottaa huomioon maaliskuussa 2007 laatimansa tutkimuksen kidutusta ja muuta julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa kohtelua tai rangaistusta koskevien EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanosta⁶,
- ottaa huomioon tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen, 27. kesäkuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1236/2005⁷ ,
- ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1236/2005 täytäntöönpanosta⁸,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2013 antamansa suosituksen unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle ja komission varapuheenjohtajalle, neuvostolle ja komissiolle Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaation ja toiminnan tarkistamisesta vuonna 2013⁹,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön sekä kehitysyhteistyövaliokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A7-0100/2014),

¹ http://eeas.europa.eu/human_rights/docs/guidelines_en.pdf

² <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/13/st09/st09431.en13.pdf>

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0503.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0504.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0418.

⁶ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/348584/EXPO-DROI_ET\(2007\)348584_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/348584/EXPO-DROI_ET(2007)348584_EN.pdf)

⁷ EUVL L 200, 30.7.2005, s. 1.

⁸ EUVL C 236 E, 12.8.2011, s. 107.

⁹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0278.

- A. ottaa huomioon, että vaikka kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen ehdoton kieltäminen on tärkeä kansainvälinen sääntö, josta on määrätty sekä YK:n että alueellisissa ihmisoikeussopimuksissa, kidutus jatkuu edelleen maailmanlaajuisesti;
- B. ottaa huomioon, että termi ”kidutus” olisi ymmärrettävä tässä päätöslauselmassa YK:n määritelmän mukaisesti ja että se sisältää myös julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen;
- C. ottaa huomioon, että kidutuksen vastainen yleissopimus ja sen valinnainen pöytäkirja ovat luoneet kansainväliset puitteet, jotka tarjoavat todellisia mahdollisuuksia poistaa kidutus erityisesti siten, että on luotu riippumattomia ja tehokkaita kansallisia ehkäisymekanismeja;
- D. ottaa huomioon, että EU on vahvistanut ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa EU:n strategiakehyksessä sitoumustaan jatkaa tarmokasta kampanjointia kidutusta sekä julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa kohtelua vastaan;
- E. ottaa huomioon, että kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen poistaminen on olennainen osa EU:n ihmisoikeuspolitiikkaa ja liittyy läheisesti muihin EU:n toiminnan aloihin ja välineisiin;
- F. ottaa huomioon, että kidutusta koskevia EU:n suuntaviivoja päivitettiin vuonna 2012, kun taas täytäntöönpanotoimien viimeisin kattava ja julkinen inventointi ja tarkistus toteutettiin vuonna 2008;
- G. ottaa huomioon, että ajan tasalle saatettujen suuntaviivojen mukaisesti jäsenvaltiot pyrkivät terrorismin torjunnassa määrätietoisesti täyttämään kansainväliset kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kieltämistä koskevat velvoitteet;
- H. ottaa huomioon, että kidutus voi olla sekä fyysistä että psyykkistä; ottaa huomioon, että psykiatria on käytetty yhä enenevässä määrin ihmisoikeuksien puolustajien ja toisinajattelijoiden pakottamisen välineenä, sillä heitä on sijoitettu psykiatrisiin laitoksiin, jotta he eivät voisi jatkaa poliittisista ja yhteisöllistä toimintaansa;
- I. katsoo, että jäsenvaltioiden oikeuslaitoksella olisi oltava työkalut tuomitsematta jääneiden kiduttajien syytteenpanoa varten ja että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä Euroopassa vallinneiden diktatuurien aikana tapahtuneeseen kidutukseen, koska monet näistä rikoksista ovat jääneet rankaisematta;
- J. ottaa huomioon, että kidutuksen ehdottoman kiellon mureneminen on monissa maissa alituinen haaste terrorismin torjuntatoimien yhteydessä;
- K. ottaa huomioon, että haavoittuviin ryhmiin, erityisesti lapsiin, liittyvät erilaiset suojelutarpeet aiheuttavat merkittäviä haasteita;

- L. ottaa huomioon, että joidenkin maiden poliisivoimat hyödyntävät kidutusta ensisijaisena kuulustelumenetelmänä; katsoo, että kidutusta ei voida pitää hyväksyttävänä keinona rikosten selvittämistä varten;
1. korostaa, että kidutuksen kieltäminen on ehdoton kansainvälisen ja humanitaarisen oikeuden ja kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen nojalla; korostaa, että kidutus on yksi perustavista ihmisoikeus- ja perusvapausloukkauksista, joka vaikuttaa vakavalla tavalla miljooniin ihmisiin ja heidän perheisiinsä, eikä sitä voida oikeuttaa missään olosuhteissa;
  2. pitää myönteisenä kidutuksen poistamiseen liittyvien kolmen toimen sisällyttämistä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevaan EU:n toimintasuunnitelmaan mutta korostaa erityisten mitattavissa olevien kriteerien tarvetta niiden oikea-aikaisen täytäntöönpanon arvioimiseksi yhdessä kansalaisyhteiskunnan kanssa;
  3. osoittaa kunnioitusta kaikille sellaisille kansalaisyhteiskunnan järjestöille, kansallisille ihmisoikeuselimille, kansallisille ennaltaehkäiseville menetelmille ja yksilöille, jotka pyrkivät tarjoamaan uhreille mahdollisuuden puolustautua ja saada hyvitystä ja jotka taistelevat rankaisemattomuutta vastaan ja ehkäisevät aktiivisesti kidutuksen ja epäinhimillisen kohtelun vitsausta kaikkialla maailmassa;
  4. panee merkille, että kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen mukaan 'kidutuksella' tarkoitetaan kaikkia tekoja, joilla aiheutetaan tahallisesti kovaa kipua tai kovaa joko ruumiillista tai henkistä kärsimystä, kun virkamies tai muu virallisessa asemassa toimiva henkilö aiheuttaa sellaista kipua tai kärsimystä, yllyttää tai suostuu niiden aiheuttamiseen tai hyväksyy sen hiljaisesti; katsoo kuitenkin, että ehkäisevien, vastuun selvittämiseen liittyvien ja korjaavien toimenpiteiden avulla on puututtava myös tilanteisiin, joissa kidutuksen tai muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun aiheuttajana on jokin muu toimija kuin valtion virkamies tai muu virallisessa asemassa toimiva henkilö;
  5. tuomitsee kidutuksen ja muiden epäinhimillisen kohtelun muotojen jatkumisen kaikkialla maailmassa ja toteaa jälleen tuomitsevansa täysin kaikki tällaiset toimet, joiden on oltava kiellettyjä nyt ja aina kaikkialla ja joita ei voi siksi perustella koskaan millään tavalla; panee merkille, että kidutusta koskevien EU:n suuntaviivojen täytäntöönpano on yhä riittämätöntä ja ristiriidassa sellaisten EU:n lausuntojen ja sitoumusten kanssa, joiden mukaan EU pitää kidutuksen torjumista kiireellisenä tehtävänä; vaatii Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) ja jäsenvaltioita antamaan uuden sysäyksen näiden suuntaviivojen täytäntöönpanolle määrittelemällä erityisesti painopistealueet, parhaat käytännöt ja virallisen diplomatian tarjoamat mahdollisuudet, kuulemalla asiaankuuluvia sidosryhmiä ja myös kansalaisyhteiskunnan järjestöjä ja tarkistamalla toimintasuunnitelman täytäntöönpanon; kehottaa tässä yhteydessä panemaan täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti täytäntöön toimintasuunnitelmaan sisältyvät kolme kidutuksen poistamista koskevaa toimea;
  6. suosittelee, että toimintasuunnitelman tulevan tarkistuksen yhteydessä olisi määriteltävä kunnianhimoisemmin ja tarkemmin toimet kidutuksen poistamiseksi, kuten tehokkaampi tiedotus ja vastuunjako sekä koulutus ja yhteiset aloitteet YK:n

kenttätoimistojen ja asiaankuuluvien YK:n erityisraporttien ja muiden kansainvälisten toimijoiden, kuten Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) ja Euroopan neuvoston, kanssa sekä alueellisten kidutuksen torjumista koskevien menetelmien perustamisen ja vahvistamisen tukeminen;

7. pitää myönteisenä kidutusta koskevien EU:n suuntaviivojen päivitystä vuonna 2012; korostaa kyseisten suuntaviivojen tehokkaan ja tulorientoituneen täytäntöönpanon merkitystä yhdessä muiden suuntaviivojen ja toimintaa koskevien aloitteiden kanssa;
8. pitää myönteisenä, että suuntaviivat heijastavat kokonaisvaltaista poliittista lähestymistapaa, kuten kidutuksen todelliseen ennaltaehkäisyyn ja kieltoon pyrkivän tarkoituksenmukaisen lainsäädännöllisen ja oikeudellisen kehyksen edistäminen, säilöönottokeskusten valvonta, pyrkimykset puuttua rankaisemattomuuteen ja kidutuksen uhrien täysimääräinen ja tehokas kuntoutus luotettavien, johdonmukaisten ja yhtenäisten toimien avulla;
9. pyytää neuvostoa, EUH:ta ja komissiota ryhtymään tehokkaampiin toimiin, jotta varmistetaan ainakin parlamentin ja kansalaisyhteiskunnan osallistuminen kidutusta koskevien EU:n suuntaviivojen arviointiin;
10. toteaa jälleen, että kidutuksen uhrien kuntoutuskeskukset ovat erittäin tärkeitä sekä EU:ssa että sen ulkopuolella kidutuksen uhrien auttamiseksi heidän kärsimissään fyysisissä ja myös pitkäkestoisissa psyykkisissä ongelmissa; suhtautuu myönteisesti unionin kidutuksen uhrien eri puolilla maailmaa sijaitseville kuntoutuskeskuksille antamaan rahoitusapuun ja kehottaa niitä ottamaan käyttöön monialaisen lähestymistavan, joka sisältää psykologista neuvontaa, sairaanhoitoa sekä sosiaalista ja oikeudellista tukea; on edelleen vakuuttunut siitä, että demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen tällaisille keskuksille kolmansissa maissa tarjoamaa rahoitusta ei pidä leikata rahoitus- ja talouskriisin vuoksi, koska näiden maiden kansallisissa terveydenhuoltojärjestelmissä ei ole usein riittäviä valmiuksia käsitellä kidutuksen uhrien erityisongelmia asianmukaisella tavalla;
11. pitää valitettavana, että suuntaviivojen täytäntöönpanosta ei ole laadittu kattavaa julkista kartoitusarviointia vuoden 2008 jälkeen, ja korostaa, että suuntaviivojen täytäntöönpano on arvioitava säännöllisesti ja kattavasti;
12. suosittelee, että suuntaviivoihin liitetään yksityiskohtaiset täytäntöönpanotoimet, jotka jaetaan unionin edustustojen päälliköille ja jäsenvaltioiden edustustoihin kolmansissa maissa; kehottaa edustustojen päälliköitä sisällyttämään yksittäiset kidutus- ja pahoinpitelytapaukset täytäntöönpano- ja seurantaraportteihinsa;
13. korostaa, että EU:n politiikan olisi perustuttava aloitteiden ja toimien tehokkaaseen koordinointiin EU:ssa ja jäsenvaltioiden tasolla, jotta voidaan hyödyntää täysimääräisesti käytettävissä olevia poliittisia välineitä ja niiden synergiaa EU:n rahoitusta saavien hankkeiden kanssa;
14. kehottaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita tarkistamaan säännöllisin väliajoin tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kidutukseen ja kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, annettua neuvoston asetusta

(EY) N:o 1236/2005 ja edistämään kyseistä asetusta maailmanlaajuisesti mahdollisena mallina kidutusvälineiden tehokkaan kiellon täytäntöönpanemiseksi;

15. panee merkille komission äskettäisen ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1236/2005 muuttamisesta (COM(2014)0001); korostaa, että on tärkeää keskittyä välityspalveluihin, tekniseen apuun ja asianomaisten tavaroiden kauttakuljetukseen; muistuttaa parlamentin aiemmasta kehotuksesta lisätä asetukseen ”kidutuksen lopettamista koskeva koontilauseke”, jonka perusteella jäsenvaltiot voisivat etukäteen toimitettavien tietojen perusteella hyväksyä tai estää sellaisten tuotteiden viennin, joiden osalta on olemassa merkittävä riski niiden käyttämisestä kidutusta, väkivaltaista kohtelua tai kuolemanrangaistusta varten;
16. katsoo, että kuolemanrangaistus loukkaa oikeutta henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja ihmisarvoa ja on siksi ristiriidassa kansainvälisessä oikeudessa määrätyn julman, epäinhimillisen ja halventavan rangaistuksen kieltämisen kanssa, ja kehottaa EUH:ta ja jäsenvaltioita tunnustamaan virallisesti tämän yhteensopimattomuuden ja mukauttamaan kuolemanrangaistusta koskevaa EU:n politiikkaa sen mukaisesti; korostaa, että kuolemanrangaistusta ja kidutusta koskevia EU:n suuntaviivoja on sovellettava monialaisesti; pitää valitettavana kuolemantuomiota odottavien vankien fyysistä ja psykologista eristämistä ja heihin kohdistuvaa painetta; toteaa jälleen, että YK:n tasolla on suoritettava kattava oikeudellinen tutkimus ja käytävä keskustelua kuolemanrangaistuksen soveltamisen ja myös kuolemantuomion täytäntöönpanon odottamisen yhteyksistä vakaviin psyykkisiin traumoihin ja fyysisen kunnan heikkenemiseen sekä kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen kieltämisestä;
17. tukee kivittämisen välitöntä kieltämistä ja korostaa, että kivittäminen on raaka teloitusmuoto;
18. kannustaa neuvoston kidutuksen erityistyöryhmän uudelleenkäynnistämiseen, jolla voitaisiin antaa uusi sysäys EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanolle siten, että yksilöidään ensisijaiset tavoitteet, parhaat käytännöt ja virallisen diplomatian tarjoamat mahdollisuudet, käynnistetään neuvottelut asiaankuuluvien sidosryhmien ja kansalaisjärjestöjen kanssa ja osallistutaan toimintasuunnitelmassa mainittujen kidutukseen liittyvien asioiden täytäntöönpanon säännölliseen tarkistamiseen;
19. on erityisen huolissaan ihmisoikeuksien puolustajien ja myös yhteisöaktivistien, toimittajien, ihmisoikeusasianajajien ja bloggaajien kidutuksesta vankiloissa; panee merkille, että ihmisoikeuksien ja demokratian puolesta taistelevat ihmiset joutuvat usein kärsimään eniten laittomista pidätyksistä, pelottelusta, kidutuksesta ja perheidensä uhkailusta; vaatii, että paikan päällä toimivat EU:n valtuuskunnat ja korkean tason EU:n virkamiehet nostavat järjestelmällisesti ja jatkuvasti esille tämän asian tapaamisissaan kolmansien maiden kollegoidensa kanssa ja mainitsevat myös tiettyjen vankiloissa olevien ihmisoikeuksien puolustajien nimiä;

20. panee erittäin huolestuneena merkille, että useissa maissa on olemassa salaisia säilöönottokeskuksia ja niissä noudatetaan eristysvankeuskäytäntöjä ja vankien pitkäaikaista eristyssellissä pitämistä, jotka ovat kaikkein huolestuttavimpia esimerkkejä kidutuksesta ja pahoinpitelystä; katsoo, että nämä tapaukset olisi otettava järjestelmällisesti esiin lausunnoissa ja menettelyissä ja ne olisi sisällytettävä yksittäisiin tapausluetteloihin keskusteltaessa ja neuvoteltaessa ihmisoikeuksista EU:n ja kolmansien maiden välillä;
21. toteaa jälleen olevansa huolissaan laajalle levinneistä ja järjestelmällisistä ihmisoikeusloukkauksista Pohjois-Koreassa ja erityisesti kidutuksen ja työleirien käytöstä vangeille ja Pohjois-Koreaan palanneille kansalaisille; vaatii Pohjois-Korean viranomaisia sallimaan ensimmäisenä toimenpiteenä riippumattomien kansainvälisten asiantuntijoiden suorittamat kaikenlaisten pidätyskeskusten tarkastukset;
22. korostaa, etteivät poikkeukset kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen ehdottomasta kiellosta voi olla perusteltuja ja että valtioiden velvollisuutena on panna täytäntöön suojatoimet, joilla estetään kidutuksen ja väkivallan hyväksyminen, ja varmistaa vastuullisuus ja tehokkaiden oikeussuojakeinojen ja korjaavien menettelyjen saatavuus kaikkina aikoina ja myös kansalliseen turvallisuuteen liittyvien huolenaiheiden tai terrorismin torjuntatoimien yhteydessä; on huolissaan siitä, että jotkut valtiot antavat poliisin tehtäviä puolisotilaallisille ryhmille voidakseen laistaa kansainvälisiä velvoitteitaan; korostaa, että kielto koskee myös kidutuksen avulla saatujen tai todennäköisesti kidutukseen johtavien tietojen siirtämistä ja käyttöä; muistuttaa, että kidutuksen kielto on sitova kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vaatimus, minkä vuoksi se on voimassa sekä rauhan että sodan aikana;
23. on huolissaan poliisien harjoittamasta väkivallasta joissakin valtioissa ja katsoo, että tällä kysymyksellä on keskeinen merkitys kidutuksen ja halventavan kohtelun torjunnassa erityisesti tukahdutettaessa rauhanomaisia mielenosoituksia, joiden yhteydessä väkivalta ilmenee kansainvälisessä mielessä vähintäänkin halventavana kohteluna tai jopa kidutuksena;
24. suhtautuu myönteisesti Euroopan neuvoston ja Association for the Prevention of Torture -järjestön yhteiseen hankkeeseen käytännön ohjeiden laatimiseksi parlamentin jäsenille, jotka vierailevat maahanmuuttajien säilöönottokeskuksissa;
25. kehottaa laatimaan käytännön ohjeet kolmansien maiden vankiloissa vieraileville parlamentin jäsenille, sillä Euroopan parlamentin valtuuskunnat vierailevat säännöllisesti kolmansissa maissa; katsoo, että ohjeiden olisi sisällettävä erityisiä neuvoja, jotka koskevat vierailuja säilöönottokeskuksiin ja muihin paikkoihin, joissa on mahdollisesti lapsia ja naisia, ja niissä olisi taattava ”ei aiheuteta vahinkoa” -periaatteen soveltaminen YK:n ihmisoikeuksien valvontaa koskevan oppaan mukaisesti, erityisesti jotta välttyttäisiin pidätettyihin ja heidän perheisiinsä kohdistuvilta vierailujen jälkeisiltä kostotoimenpiteiltä; pyytää, että tämäntyyppisistä vierailuista neuvoteltaisiin unionin kyseisen maan edustuston, kansalaisjärjestöjen ja vankilaympäristössä työskentelevien järjestöjen kanssa;

26. kehottaa EUH:ta, ihmisoikeustyöryhmää ja muita asiaankuuluvia toimijoita tekemään yhdessä tutkimuksen EU:n tuesta kansallisten ennaltaehkäisevien menetelmien perustamiselle ja toiminnalle parhaiden käytäntöjen määrittelemiseksi toimintasuunnitelmassa kuvatulla tavalla;
27. kehottaa EUH:ta, jäsenvaltioita ja komissiota edistämään itsenäisten ja tehokkaiden kansallisten ennaltaehkäisevien menetelmien perustamista ja toimintaa ja erityisesti niiden henkilöstön ammatillista koulutusta;
28. kehottaa ihmisoikeustyöryhmää, kidutuksen erityistyöryhmää ja komission sisäasioiden pääosastoa laatimaan toimenpiteet kidutuksen ehkäisemisen sisällyttämisestä osaksi kaikkia vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toimintoja;

Suojeluun liittyviin puutteisiin, erityisesti lasten kidutukseen, puuttuminen

29. on erityisen huolissaan haavoittuvaisten ryhmien jäseniin ja erityisesti lapsiin kohdistuvasta kidutuksesta ja väkivallasta; kehottaa EU:ta ryhtymään poliittisiin, diplomaattisiin ja taloudellisiin toimiin lapsiin kohdistuvan kidutuksen ehkäisemiseksi;
30. kehottaa EU:ta puuttumaan lapsiin kohdistuviin erilaisiin ihmisoikeusloukkauksiin erityisesti, kun kyse on lapsikaupasta, lapsipornografiasta, lapsisotilaista, lapsista sotavankeudessa, lapsityövoimasta, lapsinoituussyytöksistä sekä verkkokiusaamisesta silloin, kun se on verrattavissa kidutukseen ja tapahtuu orpokodeissa, vankiloissa ja pakolaisleireillä, ja panemaan täytäntöön tehokkaat suojatoimet lasten suojelemiseksi, aina kun viranomaiset osallistuvat jollakin tavalla lapsiin kohdistuvaan kidutukseen;
31. muistuttaa, että yksin maahan tulevia alaikäisiä ei saisi koskaan palauttaa maahan, jossa he saattavat joutua kidutuksen tai epäinhimillisen tai halventavan kohtelun uhreiksi;
32. panee merkille, että lasten vapaudenriiston väärinkäytön ja erityisesti ennaltaehkäisevien pidätysten ja siirtolaislasten pidätysten seurauksena säilöönottokeskukset ovat täpötäynnä ja lapsiin kohdistuva kidutus ja väkivalta on lisääntynyt; kehottaa valtioita varmistamaan, että lasten vapauden riistämistä voidaan käyttää kansainvälisten ihmisoikeusvaatimusten mukaan vasta viimeisenä keinona ja ainoastaan tarvittavaksi vähimmäisajaksi siten, että lapsen etu otetaan aina huomioon;
33. kehottaa valtioita ottamaan käyttöön lapsiystävällisemmän oikeusjärjestelmän, joka koostuu vapaista, luottamuksellisista ja lapsiystävällisistä raportointimekanismeista myös säilöönottokeskuksissa ja jossa lapsille annetaan oikeuksiensa vaatimisen lisäksi mahdollisuus ilmoittaa loukkauksista;
34. korostaa, että EU:n on puututtava siihen, että aikuiset ja lapset käyttävät internetiä lasten psyykkiseen kiduttamiseen ja kiusaamiseen sosiaalisen median kautta; panee merkille, että internetin käyttöturvallisuuden parantamista koskevasta ohjelmasta huolimatta EU ei ole puuttunut riittävällä tavalla kiusaamiseen verkossa; nostaa esille äskettäisen kiusaamisesta verkossa aiheutuneen lasten itsemurhien sarjan ja niihin suoraan tai välillisesti liittyvien verkkosivustojen ylläpitämisen jäsenvaltioissa; korostaa siksi, että

EU:n on ryhdyttävä selkeisiin ja vahvoihin toimenpiteisiin verkkokiusaamista ja -häirintää sekä tällaisen toiminnan mahdollistavia verkkosivustoja vastaan;

35. suosittelee, että EU keskittää toimenpiteensä kidutuksen uhreiksi joutuneiden lasten kuntoutuskeskuksiin ja psyykkisiin tukikeskuksiin siten, että lähestymistapa on lapsiystävällinen ja siinä otetaan huomioon kulttuuriset seikat;
36. suosittelee, että lasten kidutus otetaan käsiteltäväksi lapsen oikeuksia koskevassa kohdennetussa kampanjassa, kuten toimintasuunnitelmassa todetaan;
37. suosittelee, että EUH ja komissio kiinnittävät erityistä huomiota kidutukseen ja julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun, joka kohdistuu taiteilijoihin, toimittajiin, ihmisoikeuksien puolustajiin, opiskelijoiden johtohahmoihin, terveysalan ammattilaisiin ja yksilöihin, jotka kuuluvat muihin haavoittuviin ryhmiin, kuten etnisiin, kielellisiin, uskonnollisiin ja muihin vähemmistöihin, erityisesti, kun he ovat pidätettyinä tai vankilassa;
38. kehottaa komission varapuheenjohtajaa/unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa ja EU:n edustustojen päälliköitä nostamaan esille kolmansien maiden viranomaisten kanssa käymässään vuoropuhelussa sukupuoleen perustuvat kidutuksen muodot, joiden osalta tytöt ovat erittäin haavoittuvassa asemassa, kuten erityisesti naisten sukuelinten silpominen ja varhaisessa iässä tai pakon uhalla solmitut avioliitot, strategiakehyksen ja toimintasuunnitelman mukaisesti;
39. kehottaa EUH:ta ja ihmisoikeustyöryhmää puuttumaan erityisesti lasten kidutukseen kidutusta koskevien EU:n suuntaviivojen ja toimintasuunnitelman tulevassa ajan tasalle saattamisessa;
40. on huolissaan siitä, että erityisesti naiset joutuvat kärsimään kidutuksesta ja erityisen epäinhimillisestä ja halventavasta kohtelusta (raiskaukset, sukuelinten silpomiset, steriloinnit, abortit, syntyvyyden pakkosääntely ja tarkoituksellinen hedelmöittäminen) erityisesti aseellisten selkkausten yhteydessä sodankäynnin keinona ja että myös alaikäiset joutuvat tällaisen kohtelun uhreiksi;
41. tuomitsee samalla tavoin uhrin seksuaaliseen suuntautumiseen tai sukupuoli-identiteettiin perustuvan kidutuksen, väkivallan ja hyväksikäytön;
42. korostaa tässä yhteydessä tarvetta tukea kansalaisjärjestöjen työtä niiden pyrkiessä ehkäisemään konfliktitilanteisiin liittyvää väkivaltaa ja siviiliväestön kidutusta ja huonoa kohtelua ja lisäämään aseellisten ryhmien tietoisuutta, jotta ne kunnioittaisivat erityisesti kansainvälisiä humanitaarisia sääntöjä etenkin sukupuoleen perustuvan väkivallan osalta;

Kidutuksen torjunta EU:n suhteissa kolmansiin maihin

43. kehottaa EUH:ta ja ihmisoikeustyöryhmää varmistamaan, että maakohtaisiin ihmisoikeusstrategioihin sisältyy maakohtaisia tavoitteita ja kriteereitä, jotka liittyvät kidutuksen torjuntaan, kuten erityissuojelua tarvitsevien ryhmien, esimerkiksi lasten, naisten, siirtymään joutuneiden henkilöiden, pakolaisten ja maahanmuuttajien sekä

etnisistä, kastiin liittyvistä tai kulttuurisista, uskonnollisista tai vakaumuksellisista syistä, seksuaalisesta suuntautumisesta tai sukupuoli-identiteetistä johtuvaa syrjintää kohtaavien henkilöiden, tunnistaminen;

44. kehottaa EU:ta ja koko kansainvälistä yhteisöä noudattamaan turvapaikanhakijan palauttamiskiellon periaatetta sellaisen maan osalta, jossa turvapaikanhakijaa saattaa uhata kidutus tai epäinhimillinen tai halventava kohtelu, 28. heinäkuuta 1951 hyväksytyyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen mukaisesti;
45. korostaa, että maakohtaisissa ihmisoikeusstrategioissa olisi yksilöitävä suojelun puutteet, asianmukaiset neuvottelukumppanit sekä välineet asioihin puuttumiseksi, kuten YK:n toimintakehys, turvallisuussektori ja oikeudellinen uudistus, jotta voidaan ratkaista kidutukseen liittyvät huolenaiheet kussakin maassa;
46. suosittelee, että maakohtaisissa ihmisoikeusstrategioissa puututaan viranomaisten harjoittaman ja yksityisesti esiintyvän väkivallan ja huonon kohtelun perimmäisiin syihin ja määritellään avuntarve siten, että voidaan tarjota EU:n teknistä tukea valmiuksien kehittämiseen, oikeudellisiin uudistuksiin ja koulutukseen, jotta voidaan auttaa kolmansia maita noudattamaan kansainvälisiä velvoitteita ja vaatimuksia erityisesti kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan allekirjoittamisen ja ratifioinnin yhteydessä ja niiden sisältämien ennaltaehkäisyä koskevien (erityisesti kansallisia ehkäisymekanismeja luovien) määräysten noudattamisessa, rankaisemattomuuden torjunnassa ja uhrien kuntoutuksessa;
47. suosittelee edelleen, että maakohtaisiin ihmisoikeusstrategioihin sisällytetään toimenpiteet, joilla kannustetaan perustamaan tai tarvittaessa vahvistamaan kansallisia elimiä, joiden avulla voidaan estää tehokkaasti kidutusta ja väkivaltaa ja tarvittaessa tarjota taloudellista ja teknistä tukea;
48. korostaa, että EUH:n ja EU:n edustustojen on tarjottava saataville erityisiä tietoja kolmansissa maissa saatavilla olevasta tuesta ja kidutuksen ja väkivallan uhrien mahdollisista oikeussuojakeinoista;
49. kehottaa EUH:ta ja EU:n edustustoja hyödyntämään täysimääräisesti mutta varovaisesti kohdentaen ja maakohtaisesti, käytettävissään olevia kidutusta koskevien EU:n suuntaviivojen mukaisia poliittisia välineitä, kuten julkilausumia, paikallisia hankkeita, ihmisoikeusvuoropuhelua ja neuvotteluja, jotta ne voivat nostaa esille yksittäisiä tapauksia, kidutuksen ehkäisyä koskevan lainsäädännöllisen kehyksen ja asiaankuuluvien kansainvälisten yleissopimusten ratifioinnin ja täytäntöönpanon; kehottaa EUH:ta ja jäsenvaltioita käynnistämään uudelleen aiemmin toteuttamansa kohdenneet maailmanlaajuiset kampanjat kidutukseen liittyvistä aiheista;
50. kehottaa paikan päällä olevia EU:n edustustoja ja jäsenvaltioiden lähetystöjä panemaan täytäntöön kidutusta ja muuta julmaa, epäinhimillistä tai halventavaa kohtelua tai rangaistusta koskevien EU:n suuntaviivojen säännöt ja EUH:ta ja ihmisoikeustyöryhmää valvomaan säännöllisesti niiden täytäntöönpanoa;

51. kehottaa EU:n edustustoja ja jäsenvaltioiden lähetystöjä kaikkialla maailmassa viettämään kansainvälistä päivää kidutuksen uhrien puolesta vuosittain 26. kesäkuuta järjestämällä seminaareja, näyttelyjä ja muita tapahtumia;
52. kehottaa EUH:ta ja ihmisoikeuksista vastaavaa EU:n erityisedustajaa nostamaan kidutuksen ja väkivallan järjestelmällisesti mukaan ihmisoikeusvuoropuheluihin ja -neuvotteluihin kolmansien maiden kanssa;
53. suosittelee, että paikallisilla ja alueellisilla kansalaisyhteiskunnan foorumeilla ja seminaareissa keskityttäisiin kidutukseen liittyviin aiheisiin, joita voitaisiin seurata säännöllisissä ihmisoikeuksia koskevissa kuulemisissa ja vuoropuheluissa;
54. kehottaa EU:ta edistämään ihmisoikeusvuoropuheluissaan vankien kohtelua koskevien YK:n vähimmäissääntöjen täytäntöönpanoa, jotta voidaan varmistaa, että vankien ihmisarvo kunnioitetaan ja heidän perusoikeuksiaan ja takeita niille kunnioitetaan ja että näiden sääntöjen soveltamista laajennetaan kaikkiin paikkoihin, joissa vapaus riistetään, myös mielisairaaloihin ja poliisiasemille;
55. kehottaa EU:n edustustoja ja parlamentin valtuuskuntia tekemään vierailuja vankiloihin ja muihin pidätyspaikkoihin ja myös pidätyskeskuksiin, jotka on tarkoitettu nuorille ja joissa voi olla pidätettyinä myös lapsia, ja tarkkailemaan oikeudenkäyntejä, joissa on syytä uskoa, että vastaajia on voitu kiduttaa tai kohdella väkivaltaisesti, sekä pyytämään tietoja ja toteuttamaan yksittäisiä tapauksia koskevia riippumattomia tutkimuksia;
56. kehottaa EU:n edustustoja tukemaan kansalaisyhteiskunnan jäseniä, joita on estetty vierailemasta vankiloissa ja tarkkailemasta oikeudenkäyntejä;
57. kehottaa EUH:ta, komissiota ja jäsenvaltioita noudattamaan toimintasuunnitelman mukaisia sitoumuksiaan edistää riippumattomien ja tehokkaiden kansallisten ennaltaehkäisevien menetelmien perustamista ja toimintaa; kehottaa jäsenvaltioita tarkistamaan ja analysoimaan tarkasti ja avoimesti olemassa olevat kansalliset ennaltaehkäisevät menetelmät ja kansalliset ihmisoikeuselimet EU:ssa ja kolmansissa maissa ja tunnistamaan niiden parhaat käytännöt sekä varmistamaan, että niissä on otettu huomioon lasten oikeuksien näkökulma, jotta voidaan vahvistaa nykyisiä mekanismeja, tehdä tarvittavat parannukset ja edistää näitä esimerkkejä kumppanimaissa;
58. pyytää EU:n edustustoja vaatimaan, että pidättämistä käytettäisiin vasta viimeisenä keinona, ja etsimään vaihtoehtoja haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä (kuten naisia, lapsia, turvapaikanhakijoita ja siirtolaisia) varten;
59. on hyvin huolissaan äskettäisistä tiedoista, joiden mukaan EU:ssa toimivat yritykset ovat toimittaneet kemikaaleja, joita käytetään Yhdysvalloissa tappavissa myrkkyyruiskeissa; suhtautuu siksi myönteisesti eri EU:n lääkeyritysten kehittämään sopimusperusteiseen vienti- ja valvontajärjestelmään, jonka avulla pyritään varmistamaan, että yritysten valmistamaa Propofolia ei käytetä tappavissa myrkkyyruiskeissa kuolemanrangaistusta yhä käyttävissä maissa, Yhdysvallat mukaan luettuna;

EU:n toiminta monenvälisillä foorumeilla ja kansainvälisissä järjestöissä

60. pitää myönteisinä EU:n jatkuvia ponnisteluja panna alulle ja tukea YK:n yleiskokouksen ja ihmisoikeusneuvoston säännöllisesti antamia päätöslausemia sekä pitää tämän asian käsittelyä YK:ssa ensisijaisena; ehdottaa, että varapuheenjohtaja / korkea edustaja ja ihmisoikeuksista vastaava EU:n erityisedustaja pitäisivät säännöllisesti yhteyttä kidutusta käsittelevään YK:n erityisraportoijaan tietojen jakamiseksi merkittävistä EU:n ja kolmansien maiden ulkopoliittisiin suhteisiin liittyvistä asioista; ehdottaa myös, että ulkoasiainvaliokunta ja ihmisoikeuksien alivaliokunta pyytäisivät kidutusta käsittelevää YK:n erityisraportoijaa antamaan parlamentille säännöllisesti tietoja kidutukseen liittyvistä asioista eri maissa;
61. muistuttaa, että kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön 7 ja 8 artiklan mukaan järjestelmällinen ja laajamittainen kidutus voi olla sotarikos tai rikos ihmisyyttä vastaan; korostaa, että suojeluvastuun periaate velvoittaa kansainvälisen yhteisön suojelemaan tällaisten rikosten uhriksi joutunutta väestöä, ja kehottaa sitä tältä osin tarkistamaan turvallisuusneuvoston päätöksentekoprosessia suojeluvastuun esteiden poistamiseksi;
62. kehottaa kolmansia maita tekemään täysimääräistä yhteistyötä kidutusta käsittelevän YK:n erityisraportoijan, kidutuksen vastaisen komitean ja kidutuksen ennaltaehkäisemistä Afrikassa käsittelevän komitean, kidutuksen estämistä käsittelevän eurooppalaisen komitean ja henkilöiden vapaudenriistoja käsittelevän Amerikan valtioiden järjestön raportoijan kaltaisten alueellisten kidutuksen vastaisten elinten kanssa; kannustaa jäsenvaltioita ja EUH:ta ottamaan järjestelmällisesti huomioon erityisraportoijan ja muiden elinten suositukset seurata tilannetta kolmansissa maissa osana yleistä määräaikaisarviointia;
63. kehottaa EUH:ta, ihmisoikeuksista vastaavaa EU:n erityisedustajaa ja jäsenvaltioita edistämään aktiivisesti ja ensisijaisesti kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan ratifiointia ja täytäntöönpanoa ja tehostamaan ponnistelujaan edistää tehokkaiden ja riippumattomien kansallisten ennaltaehkäisevien menetelmien perustamista ja toimintaa kolmansissa maissa;
64. kehottaa EUH:ta, komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan alueellisten kidutuksen ennaltaehkäisemistä koskevien menetelmien perustamista ja toimintaa, mukaan lukien kidutuksen ennaltaehkäisemistä Afrikassa käsittelevä komitea ja henkilöiden vapaudenriistoja käsittelevä Amerikan valtioiden järjestön raportoija;
65. kehottaa EUH:ta, ihmisoikeuksista vastaavaa EU:n erityisedustajaa ja komissiota tukemaan enemmän kolmansia maita, jotta ne voivat panna tehokkaasti täytäntöön asiaa käsittelevien YK:n sopimuselinten, kuten kidutuksen vastaisen komitean ja sen kidutuksen vastaisen alakomitean sekä lapsen oikeuksien komitean ja naisten syrjinnän poistamista käsittelevän komitean, suositukset;
66. kehottaa EUH:ta tarjoamaan valmiuksiensa mukaan teknistä tukea kidutuksen uhrien ja heidän perheidensä kuntouttamiseksi, jotta heitä voidaan auttaa rakentamaan elämänsä uudelleen;

67. korostaa, että tärkeää, että jäsenvaltiot osallistuvat aktiivisesti toimintasuunnitelman kohtien täytäntöönpanoon ja tarjoavat EUH:lle säännöllisesti tietoja niiden osalta suorittamistaan toimenpiteistä;
68. kehottaa EU:ta tekemään tehokkaampaa yhteistyötä kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämistä käsittelevän eurooppalaisen komitean ja Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun kanssa;

Demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskeva eurooppalainen väline (EIDHR)

69. suhtautuu myönteisesti nykyisiin EIDHR:n alaisuuteen kuuluviin aloitteisiin ja hankkeisiin ja toteaa, että seitsemän prosenttia EIDHR:n varoista on osoitettu kidutukseen liittyviin hankkeisiin, ja korostaa, että tiettyjen varojen korvamerkitsemistä kidutuksen ja julman tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen torjuntaa varten on jatkettava ja että asiassa on keskityttävä tietoisuuden lisäämiseen, ennaltaehkäisemiseen, rankaisemattomuuden lopettamiseen ja kidutuksen uhrien sosiaaliseen ja psyykkiseen kuntoutukseen siten, että kokonaisvaltaiset hankkeet asetetaan etusijalle;
70. korostaa, että tulevalla ohjelmakaudella hankkeille osoitettavissa varoissa on otettava huomioon toimintasuunnitelmassa määritellyt EU:n painopistealueet;
71. kehottaa jäsenvaltioita esittelemään katsauksen kidutuksen ennaltaehkäisemistä ja kuntoutusta koskevista kahdenvälisistä tukiohjelmista, jotta voidaan jakaa parhaita käytäntöjä, jakaa tehokkaasti vastuuta ja luoda synergioita EIDHR:n hankkeiden kanssa ja täydentää niitä;

EU:n politiikan uskottavuus, johdonmukaisuus ja yhtenäisyys

72. muistuttaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden tarpeesta näyttää niiden uskottavuuden takaavaa esimerkkiä; kehottaa tästä syystä Belgiaa, Irlantia, Kreikkaa, Latviaa, Slovakiaa ja Suomea ratifioimaan kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan ensisijaisesti ja ottamaan käyttöön riippumattomat, hyvin rahoitetut ja tehokkaat kansalliset ennaltaehkäisevät menetelmät; panee merkille yksilöllisen yhteydenpidon merkityksen kidutuksen ja epäinhimillisen kohtelun ennaltaehkäisemisen välineenä ja kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään yksittäiset oikeudenkäyttöalueet kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen 21 artiklan mukaisesti; kehottaa YK:n lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen allekirjoittaneita maita allekirjoittamaan ja ratifioimaan yleissopimuksen kolmannen pöytäkirjan; kehottaa myös niitä 21 jäsenvaltiota, jotka eivät ole vielä ratifioineet jokaisen kansalaisen suojelemista tahdonvastaiselta katoamiselta koskevaa kansainvälistä yleissopimusta, ratifioimaan sen kiireellisesti;
73. kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole ilmoittaneet tunnustavansa kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen 22 artiklan mukaista lainkäyttövaltaa, tunnustamaan sen mahdollisimman nopeasti;
74. kehottaa kaikkia kansalliset ennaltaehkäisevät menetelmät käyttöönettaneita jäsenvaltioita käymään rakentavaa vuoropuhelua näitä menetelmiä koskevien suositusten sekä kidutuksen estämistä käsittelevän eurooppalaisen komitean, kidutuksen

vastaisen YK:n yleissopimuksen ja sen kidutuksen vastaisen alakomitean suositusten täytäntöönpanemiseksi johdonmukaisella ja täydentävällä tavalla;

75. kannustaa EU:ta vahvistamaan sitoutumistaan ihmisoikeuksien yleisiin arvoihin ja kehottaa sitä tässä tarkoituksessa hyödyntämään naapuruuspolitiikkaa ja ”enemmällä enemmän” -periaatetta naapurimaiden kannustamiseksi toteuttamaan uudistuksia kidutuksen torjunnan tehostamiseksi;
76. pitää valitettavana jäsenvaltioiden hyvin rajallista tukea YK:n vapaaehtoiselle kidutuksen uhrien rahastolle ja kidutuksen vastaisen alakomitean alaiselle erityisrahastolle; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota tukemaan näiden rahastojen työtä osoittamalla niille huomattavaa ja säännöllistä tukea toimintasuunnitelman sitoumusten mukaisesti;
77. katsoo, että EU:n olisi muodostettava päättäväisempi kanta, ja kehottaa EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita vahvistamaan sitoumustaan ja poliittista tahtoaan kuolemaantuomioiden täytäntöönpanon keskeyttämiseksi koko maailmassa;
78. kehottaa komissiota laatimaan toimintasuunnitelman, jonka tarkoituksena on luoda menetelmä kohdennettujen seuraamusten (matkustuskiellot, varojen jäädyttäminen) luettelointia ja määräämistä kidutuksen ja julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun kaltaisiin vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin osallistuneille kolmansien maiden viranomaisille (mukaan lukien poliisi, syyttäjät ja tuomarit); korostaa, että luetteloon ottamista koskevat perusteet olisi laadittava hyvin dokumentoitujen, toisiaan vastaavien ja riippumattomien lähteiden ja uskottavien todisteiden pohjalta siten, että kohteena olevilla on mahdollisuus puolustautua;
79. palauttaa mieliin kaikkien valtioiden, EU:n jäsenvaltiot mukaan luettuina, velvollisuuden noudattaa tarkasti palauttamiskiellon periaatetta, jonka mukaan valtiot eivät saa karkottaa tai luovuttaa ihmisiä lainkäyttöalueelle, jolla he ovat vaarassa joutua vainon kohteeksi; katsoo, että diplomaattisten takeiden saamista vastaanottavalta valtiolta koskeva käytäntö ei vapauta lähettävää valtiota sen velvollisuuksista, ja tuomitsee tällaiset käytännöt, joiden tavoitteena on kiertää kidutuksen ja palauttamisen absoluuttinen kielto;
80. panee merkille EU:n tärkeän maailmanlaajuisen aseman kidutuksen torjunnassa läheisessä yhteistyössä YK:n kanssa; korostaa, että nollatoleranssin periaatteen vahvistaminen kidutuksen osalta on EU:n toimintalinjojen ja strategioiden keskeinen osa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien edistämisessä sekä EU:ssa että sen ulkopuolella; pitää valitettavana, että kaikki jäsenvaltiot eivät täysin noudata neuvoston asetusta (EY) N:o 1236/2005 ja että jotkut teollisuusmaissa sijaitsevat yhtiöt ovat voineet myydä laittomasti kolmansiin maihin poliisitoimintaan tarkoitettuja laitteita ja turvalaitteita, joita voidaan käyttää kidutukseen;
81. kehottaa neuvostoa ja komissiota saattamaan päätökseen neuvoston asetuksen (EY) N:o 1236/2005 ja sen liitteiden uudelleentarkastelun, jotta tehostetaan täytäntöönpanoa Euroopan parlamentin 17. kesäkuuta 2010 neuvoston asetuksen (EY) N:o 1236/2005 täytäntöönpanosta antamassa päätöslauselmassa esitettyjen suositusten mukaisesti; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan täysimääräisesti asetuksen

säännöksiä ja erityisesti kaikkien jäsenvaltioiden 13 artiklan mukaista velvollisuutta laatia vuosittain toimintakertomus, julkaista se ja antaa komissiolle tietoja tekemistään päätöksistä;

Kidutuksen torjuntaa ja kehitysyhteistyöpolitiikka koskevat näkökohdat

82. muistuttaa tarpeesta laatia yhtenäinen ja kattava strategia, jolla torjutaan kidutusta puuttamalla sen perussyihin; katsoo, että strategiaan tulisi sisältyä yleinen hallinnon avoimuus ja vahvempi poliittinen tahto valtioissa huonon kohtelun torjumiseksi; painottaa, että on ratkaistava viipymättä köyhyyden, epätasa-arvon, syrjinnän ja väkivallan ongelma käyttämällä kansallisia ehkäisymekanismeja sekä vahvistamalla paikallisia viranomaisia ja kansalaisjärjestöjä; korostaa, että on tarpeen tehostaa unionin kehitysyhteistyötä ja ihmisoikeuksien täytäntöönpanon mekanismeja väkivallan perussyiden poistamiseksi;
83. korostaa, että oikeussuojan saatavuus, rankaisematta jättämisen torjuminen, puolueettomat tutkinnat, kansalaisyhteiskunnan vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja huonon kohtelun vastaisen valistuksen edistäminen ovat kidutuksen torjunnan kannalta keskeisiä;
84. korostaa, että termin 'kidutus' käyttöä ja siten tämän käytännön ehdotonta kieltoa ja tästä seuraavaa syytettä ja rangaistusta ei pitäisi sulkea pois, kun epäviralliset aseelliset joukot, heimoryhmät tai uskonnolliset ryhmät taikka kapinallisryhmät syyllistyvät tällaisiin toimiin;
85. palauttaa mieliin ihmisoikeuksia koskevan vuoropuhelun tärkeyden ja erityisyyden osana Cotonoun kumppanuussopimuksen 8 artiklan mukaista poliittista vuoropuhelua; palauttaa mieliin myös, että kaikkiin ihmisoikeuksia koskeviin vuoropuheluihin kolmansien maiden kanssa olisi sisällyttävä vahva kidutuksen vastainen osa;
86. kehottaa neuvostoa ja komissiota kannustamaan kumppanuusmaitaan ottamaan käyttöön uhreihin keskittyvän tarkastelutavan kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun torjumisessa ja kiinnittämään erityistä huomiota uhrien tarpeisiin kehitysyhteistyöpolitiikassa; painottaa, että tuen ehdollistaminen ei ole tehokas keino ongelman ratkaisuun mutta sen sijaan korkean tason vuoropuhelulla ja neuvottelulla, kansalaisyhteiskunnan mukaan ottamisella, kansallisen valmiuden vahvistamisella ja kannustimiin keskittymällä voidaan saavuttaa sitäkin parempia tuloksia;

Kidutuksen torjuntaa ja naisten oikeuksia koskevat näkökohdat

87. kehottaa EU:ta varmistamaan tuen ehdollisuuden avulla, että kolmannet maat suojelevat kidutukselta kaikkia ihmisiä mutta erityisesti naisia ja tyttöjä; vaatii komissiota tarkastelemaan uudelleen tukipolitiikkaansa kidutusta harjoittavien maiden osalta ja suuntaamaan tuen uhreille;
88. on tyytyväinen komission tiedonannossa ”Nollatoleranssi naisten sukuelinten silpomiseen” COM(2013)0833 esitettyihin toimenpiteisiin ja muistuttaa tarpeesta johdonmukaistaa tätä ongelmaa koskevaa unionin sisäistä ja ulkoista politiikkaa; korostaa kuitenkin, että EU:n olisi jatkuvasti tehtävä yhteistyötä kolmansien maiden

kanssa naisten sukuelinten silpomisen lopettamiseksi; rohkaisee niitä jäsenvaltioita, joiden kansallisessa lainsäädännössä sitä ei ole vielä tehty, kriminalisoimaan naisten sukuelinten silpomisen kansallisessa lainsäädännössä ja varmistamaan, että asiaa koskeva lainsäädäntö pannaan täytäntöön;

89. ilmaisee huolensa tapauksista, joissa on teloitettu mielenterveysongelmista tai oppimisvaikeuksista kärsineitä naisia;
90. tuomitsee kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan, erityisesti kunniamurhat, kulttuurisiin tai uskonnollisiin katsomuksiin juurtuneen väkivallan, pakkoavioliitot, lapsiavioliitot, sukupuoleen perustuvat murhat ja myötäjäiskuolemat; vahvistaa, että EU:n on kohdeltava niitä kidutuksen muotoina; kehottaa kaikkia sidosryhmiä pyrkimään aktiivisesti kidutuksen estämiseen koulutuksen ja valistuksen avulla;
91. tuomitsee kaikki naisiin kohdistuvat kidutuksen muodot, jotka liittyvät syytteisiin noituudesta tai taikuudesta, joita harjoitetaan monissa maissa eri puolilla maailmaa;
92. suhtautuu myönteisesti Rooman perussäännön asteittaiseen ja innovatiiviseen lähestymistapaan, jossa seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta, mukaan lukien raiskaus, seksuaalinen orjuuttaminen, pakkoprostitutio, pakkoraskaudet, pakkosterilointi tai muu yhtä vakava seksuaalisen väkivallan muoto, katsotaan kidutuksen muodoksi ja sellaisenaan sotarikokseksi ja rikokseksi ihmisyyttä vastaan; on tyytyväinen myös kansainvälisen rikostuomioistuimen uhrien tukirahaston täytäntöönpanemiin ohjelmiin, jotka koskevat kidutuksen uhreiksi joutuneiden naisten kuntouttamista erityisesti konfliktin jälkeisissä tilanteissa;
93. kehottaa EU:ta rohkaisemaan valtioita, jotka eivät ole sitä vielä tehneet, ratifioimaan ja panemaan täytäntöön kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ja Rooman perussäännön sekä sisällyttämään niiden sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa koskevat määräykset kansalliseen lainsäädäntöönsä;
94. kehottaa valtioita tuomitsemaan jyrkästi naisiin ja tyttöihin kohdistuvan kidutuksen ja väkivallan aseellisissa selkkauksissa ja konfliktien jälkeisissä tilanteissa; tunnustaa, että seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta vaikuttaa sekä uhreihin ja väkivallasta selviytyneisiin että näiden sukulaisiin, yhteisöihin ja yhteiskuntiin, ja kehottaa toteuttamaan tehokkaita vastuullistamistoimia, muutoksenhakukeinoja ja oikeussuojakeinoja;
95. pitää ratkaisevan tärkeänä, että kansallisilla syyttäjillä ja tuomareilla on valmiudet ja asiantuntemusta saattaa henkilöitä tosiasiallisesti syytteeseen ja syyttää näitä oikeudessa sukupuoleen perustuvista rikoksista;
96. katsoo, että transseksuaalisten naisvankien sulkeminen miesvankien joukkoon on julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa eikä sitä voida hyväksyä;
97. kehottaa EU:ta edistämään ihmisoikeusvuoropuheluissaan naisvankien kohtelua ja ilman vapaudenmenetystä toteutettavia toimia koskevia YK:n sääntöjä (Bangkokin säännöt) kansainvälisten vaatimusten vahvistamiseksi naisvankien kohtelussa siten, että otetaan huomioon näiden terveydentila, sukupuolisensitiivisyys ja lasten hoito;

98. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille, YK:n ihmisoikeusvaltuutetulle ja kidutusta käsittelevälle YK:n erityisraportoijalle.

22.1.2014

KEHITYSYHTEISTYÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO

ulkoasiainvaliokunnalle

kidutuksen poistamisesta maailmasta
(2013/2169(INI))

Valmistelija: Ricardo Cortés Lastra

EHDOTUKSET

Kehitysyhteistyövaliokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että kidutuksen kieltäminen on ehdoton kansainvälisen ja humanitaarisen oikeuden ja Yhdistyneiden kansakuntien kidutuksen vastaisen yleissopimuksen nojalla; korostaa, että kidutus on yksi perustavista ihmisoikeus- ja perusvapausloukkauksista, joka vaikuttaa vakavalla tavalla miljooniin ihmisiin ja heidän perheisiinsä, eikä sitä voida oikeuttaa missään olosuhteissa;
2. muistuttaa tarpeesta perustaa yhtenäinen ja kattava strategia, jolla torjutaan kidutusta puuttamalla sen perussyihin; katsoo, että strategiaan tulisi sisältyä yleinen hallinnon avoimuus ja vahvempi poliittinen tahto valtioissa huonon kohtelun torjumiseksi; painottaa, että on ratkaistava viipymättä köyhyyden, epätasa-arvon, syrjinnän ja väkivallan ongelma käyttämällä kansallisia ehkäisymekanismeja sekä vahvistamalla paikallisviranomaisten ja kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuuksia; korostaa, että on tarpeen kehittää edelleen Euroopan unionin kehitysyhteistyötä ja ihmisoikeuksien täytäntöönpanon mekanismeja väkivallan perussyiden poistamiseksi;
3. panee huolestuneena merkille, että taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia perusoikeuksia koskeviin vaatimuksiin suhtaudutaan usein hyvin torjuvasti, minkä seurauksena monet kidutuksen uhrit ovat yhteiskunnan köyhimpiä; panee myös merkille, että naisten ja lasten syrjäytyminen on heihin kohdistetun väkivallan merkittävä vaikutin, myös kehitysmaissa; pyytää sen takia laatimaan uusia ehkäiseviä strategioita, joilla voidaan puuttua taloudellisten, sosiaalisten ja kulttuuristen oikeuksien ja väkivallan väliseen suhteeseen;

4. korostaa, että oikeussuojan saatavuus, rankaisematta jättämisen torjuminen, puolueettomat tutkinnat, kansalaisyhteiskunnan vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja huonon kohtelun vastaisen valistuksen edistäminen ovat kidutuksen torjunnan kannalta keskeisiä;
5. pitää tärkeänä parlamentin valtuuskuntien vierailuja vankiloihin ja muihin säilönnötopaikkoihin, joiden kohdalla on syytä epäillä, että vastaajia on voitu kiduttaa tai kohdella huonosti, ja saada tietoja yksittäisistä tapauksista ja kehottaa tutkimaan ne riippumattomasti;
6. toteaa, että maailmanlaajuisesti EU:lla on tiiviissä yhteistyössä YK:n kanssa erittäin tärkeä asema kidutuksen torjunnassa; korostaa, että kidutuksen nollatoleranssiperiaatteen vahvistaminen on ihmisoikeuksien ja perusvapauksien edistämistä koskevien EU:n toimintalinjojen keskiössä EU:ssa ja sen ulkopuolella; pitää valitettavana, että kaikki jäsenvaltiot eivät täysin noudata neuvoston asetusta (EY) N:o 1236/2005 ja että jotkut kehitysmaissa sijaitsevat yhtiöt ovat voineet myydä laittomasti kolmansiin maihin poliisitoimintaan tarkoitettuja laitteita ja turvalaitteita, joita voidaan käyttää kidutukseen;
7. kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa suhtautumaan erittäin vakavasti kolmansien maiden hallitusten virastojen laatimiin kidutusta koskeviin raportteihin, ottamaan kidutuksen ja huonon kohtelun järjestelmällisesti esiin näiden maiden kanssa käytävissä vuoropuheluissa ja pyrkimään siihen, että tutkinnat suoritetaan avoimesti tällaisissa tapauksissa; painottaa, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen on yksi EU:n kehitysyhteistyötoimien kulmakivistä;
8. panee merkille, että YK:n kidutuksen vastaisen yleissopimuksen mukaan 'kidutuksella' tarkoitetaan kaikkia tekoja, joilla henkilölle aiheutetaan tahallisesti huomattavaa kipua tai huomattavaa joko ruumiillista tai henkistä kärsimystä (kidutuksen vastaisessa YK:n yleissopimuksessa esitellyistä syistä), kun virkamies tai muu virallisessa asemassa toimiva henkilö aiheuttaa sellaista kipua tai kärsimystä, yllyttää tai suostuu niiden aiheuttamiseen tai hyväksyy sen hiljaisesti; korostaa kuitenkin, että termin 'kidutus' käyttöä ja siten tämän käytännön ehdotonta kieltoa ja tästä seuraavaa syytettä ja rangaistusta ei pitäisi sulkea pois, kun epäviralliset aseelliset joukot, heimoryhmät tai uskonnolliset ryhmät taikka kapinallisryhmät syyllistyvät tällaisiin toimiin;
9. toteaa, että naiset ja lapset ja erityisesti tytöt, ovat kidutuksen ja huonon kohtelun uhreiksi joutuvista ihmisistä haavoittuvimpia; painottaa siksi kidutuksen sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa tulkintaa ja tarvetta kiinnittää erityistä huomiota muun muassa seuraaviin asioihin: raiskaus vankeusaikana, raskaana oleviin naisiin kohdistuva väkivalta ja lisääntymisoikeuksien kieltäminen;
10. palauttaa mieliin ihmisoikeuksia koskevan vuoropuhelun tärkeyden ja erityisyyden osana Cotonoun kumppanuussopimuksen 8 artiklan mukaista poliittista vuoropuhelua; palauttaa mieliin myös sen, että kaikissa kolmansien maiden kanssa käytävissä ihmisoikeuksia koskevissa vuoropuheluissa olisi oltava mukana vahva kidutuksen vastainen osuus;
11. kehottaa komissiota ja EUH:ta tukemaan kaikkia kidutuksen ja huonon kohtelun alueellisia ehkäisymekanismia, myös Afrikan kidutuksen vastaista komiteaa, ja tukemaan myös vankiloiden ja säilönnötokeskusten oloja tarkastelevan Afrikan unionin

erityisraportoijan ja Amerikassa tapahtuneita henkilöiden vapaudenriistoja käsittelevän raportoijan toimia;

12. kehottaa komissiota ja EUH:ta poliittisessa vuoropuhelussaan kolmansien maiden ja AKT-maiden kanssa kannustamaan niitä ratifioimaan ja ottamaan käyttöön kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan ja kansallisten ehkäisymekanismien käyttöönottoon;
13. pyytää neuvostoa, EUH:ta ja komissiota ryhtymään tehokkaampiin toimiin, joilla voidaan varmistaa ainakin Euroopan parlamentin ja kansalaisyhteiskunnan osallistuminen kidutusta koskevien EU:n suuntaviivojen arviointiin;
14. kehottaa neuvostoa ja komissiota kannustamaan kumppanuusmaitaan ottamaan käyttöön uhreihin keskittyvän tarkastelutavan kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun torjumisessa ja kiinnittämään erityistä huomiota uhrien tarpeisiin kehitysyhteistyöpolitiikassa; painottaa, että tuen ehdollistaminen ei ole tehokas keino ongelman ratkaisuun mutta sen sijaan korkean tason vuoropuheluilla ja neuvotteluilla, kansalaisyhteiskunnan mukaan ottamisella, kansallisten valmiuksien vahvistamisella ja kannustimiin keskittymällä voidaan saavuttaa sitäkin parempia tuloksia.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	21.1.2014
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 24 - : 0 0 : 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Iva Zanicchi
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Philippe Boulland, Emer Costello, Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda

24.1.2014

NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO

ulkoasiainvaliokunnalle

kidutuksen poistamisesta maailmasta
(2013/2169(INI))

Valmistelija: Marina Yannakoudakis

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston naisia, rauhaa ja turvallisuutta käsittelevän päätöslauselman 1325 (UNSCR 1325), kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen (CEDAW) ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (International Conference on Population and Development, ICPD) toimintaohjelman sekä Pekingin toimintaohjelman ja niiden tarkistuskonferenssien päätösasiakirjat,
- A. katsoo, että kidutukselle erittäin alttiita ryhmiä ovat naiset, lapset, pidätetyt, vangit, pakolaiset, turvapaikanhakijat, maan sisäiset pakolaiset, maahanmuuttajat sekä etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuoli-identiteetin perusteella syrjityt;
- B. ottaa huomioon, että naiset joutuvat todennäköisemmin seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan kidutuksen uhreiksi niin sodan kuin rauhan aikana;
- C. ottaa huomioon, että naiset ja tytöt kärsivät usein suhteettomasti väkivallasta ja erityisesti seksuaalisesta väkivallasta niin rauhan aikana kuin aseellisten selkkausten aikana;
- D. ottaa huomioon, että kidutus ja muu julma, epäinhimillinen tai halventava kohtelu tai rangaistus ovat kauheimpia ihmisoikeuksiin, ihmisarvoon ja ihmisen koskemattomuuteen kohdistuvia rikoksia nykymaailmassa;

- E. ottaa huomioon, että valtiot usein jättävät huomiotta tai kiistävät sukupuoleen perustuvan väkivallan ja estävät näin uhreja saamasta näiden tarvitsemaa apua ja suojelua tai väkivaltaan syyllistyneiden tuomitsemisen, ja että monissa tapauksissa tällaisesta väkivallasta ei ilmoiteta;
- F. ottaa huomioon, että naisten sukuelinten silpominen rikkoo kidutuksen vastaista YK:n yleissopimusta;
- G. ottaa huomioon, että naisten asemaa käsittelevä YK:n toimikunta vaati kivittämisen kieltämistä ja toteaa, että se on yksi kidutusmuoto;
- H. ottaa huomioon, että teloituksia ilman oikeudenkäyntiä sekä mielivaltaisia ja pikateloituksia käsittelevä YK:n erityisraportoija on todennut homo-, bi- ja transseksuaalisten henkilöiden joutuvan helpommin väkivallan ja ihmisoikeusrikkomusten kohteiksi;
- I. ottaa huomioon, että kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisissa Euroopan unionin suuntaviivoissa, jotka saatettiin ajan tasalle vuonna 2012, määritetään naiset erityistä suojelua tarvitseviksi ryhmäksi; muistuttaa, että on tärkeää ottaa huomioon kidutuksen ja halventavan kohtelun sukupuolisidonnaiset muodot;
- J. ottaa huomioon, että kidutuksella on kauaskantoisia fyysisiä vaikutuksia ja mielenterveysvaikutuksia uhreihin;
1. kehottaa EU:ta varmistamaan tuen ehdollisuuden avulla, että kolmannet maat suojelevat kidutukselta kaikkia ihmisiä, mutta erityisesti naisia ja tyttöjä; vaatii komissiota tarkastelemaan uudelleen tukipolitiikkaansa kidutusta harjoittavien maiden osalta ja suuntaamaan tuen uhreille;
  2. on tyytyväinen komission tiedonannossa COM(2013)0833 ”Nollatoleranssi naisten sukuelinten silpomiseen” esitettyihin toimenpiteisiin ja muistuttaa tarpeesta johdonmukaistaa unionin sisäistä ja ulkoista politiikkaa tämän ilmiön osalta; korostaa kuitenkin, että EU:n olisi jatkuvasti tehtävä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa naisten sukuelinten silpomisen poistamiseksi; rohkaisee niitä jäsenvaltioita, joiden kansallisessa lainsäädännössä sitä ei ole vielä tehty, kriminalisoimaan naisten sukuelinten silpomisen kansallisessa lainsäädännössä ja varmistamaan, että asiaa koskeva lainsäädäntö pannaan täytäntöön;
  3. tukee kivittämisen kieltämistä ja korostaa, että kivittäminen on raaka kidutusmuoto;
  4. ilmaisee huolensa tapauksista, joissa on teloitettu mielenterveysongelmista tai oppimisvaikeuksista kärsineitä naisia;
  5. ilmaisee vakavan huolensa kuolemantuomion täytäntöönpanoa pidätettyinä odottavien naisten ja lasten oloista;
  6. tuomitsee kaikenlaisen naiseen kohdistuvan väkivallan, erityisesti kunniamurhat, kulttuurisiin tai uskonnollisiin katsomuksiin juurtuneen väkivallan, pakkoavioliitot,

lapsiavioliitot, sukupuoleen perustuvat murhat ja myötäjäiskuolemat; vahvistaa, että EU:n on kohdeltava niitä kidutusmuotoina; kehottaa kaikkia sidosryhmiä pyrkimään aktiivisesti kidutuksen estämiseen koulutuksen ja valistustoimien avulla;

7. tuomitsee kaikki naisiin kohdistuvat kidutuksen muodot, jotka liittyvät syytteisiin noituudesta tai taikuudesta, joita harjoitetaan monissa maissa eri puolilla maailmaa;
8. kehottaa kaikkia maailman maita, joita asia koskee, kieltämään pakkoavioliitot, erityisesti lasten osalta;
9. myöntää, että kidutus on valitettavasti muuttuva ilmiö ja että YK:n ja EU:n nykyiset määritelmät ovat vanhentumassa; katsoo, että siksi on tärkeintä torjua uusien kidutusmuotojen kehittymistä, jotka kohdistuvat haavoittuviin ryhmiin, erityisesti lapsiin;
10. tunnustaa tarpeen torjua uusia ja kehittymässä olevia kidutusmuotoja, joissa hyödynnetään tietotekniikkaa, kuten naisten ja lasten henkistä kidutusta ja häirintää internetin ja sosiaalisen median kautta;
11. suhtautuu myönteisesti Rooman perussäännön asteittaiseen ja innovatiiviseen lähestymistapaan, jossa seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta, mukaan lukien raiskaus, seksuaalinen orjuuttaminen, pakkoprostituutio, pakkoraskaudet, pakkosterilointi tai muu yhtä vakava seksuaalisen väkivallan muoto, katsotaan kidutusmuodoksi ja sellaisenaan sotarikokseksi ja rikokseksi ihmisyyttä vastaan; on tyytyväinen myös kansainvälisen rikostuomioistuimen uhrien tukirahaston täytäntöönpanemiin ohjelmiin, jotka koskevat kidutuksen uhreiksi joutuneiden naisten kuntouttamista erityisesti konfliktin jälkeisissä tilanteissa;
12. kehottaa Euroopan unionia tukemaan edelleen demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen kautta erityisesti ohjelmia, joilla pyritään tukemaan ja kuntouttamaan kidutuksen uhreiksi joutuneita naisia ja erityisesti seksuaalisen väkivallan uhreiksi joutuneita naisia konfliktin jälkeisissä tilanteissa;
13. kehottaa valtioita tuomitsemaan jyrkästi naisiin ja tyttöihin kohdistuvan kidutuksen ja väkivallan aseellisissa selkkauksissa ja konfliktien jälkeisissä tilanteissa; tunnustaa, että seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta vaikuttaa sekä uhreihin ja väkivallasta selviytyneisiin että näiden sukulaisiin, yhteisöihin ja yhteiskuntiin, ja kehottaa toteuttamaan tehokkaita vastuullistamistoimia, muutoksenhakukeinoja ja oikeussuojakeinoja;
14. korostaa, että oikeus koulutukseen on ihmisoikeus ja että lukutaidottomuuden kitkeminen, tasavertainen pääsy laadukkaaseen koulutukseen, myös sukupuolivalistuksen saaminen, sekä sukupuolten välisen kuilun kurominen umpeen koulutuksen kaikilla tasoilla voimaannuttavat naisia ja tyttöjä ja edistävät näin osaltaan naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan kaikkien muotojen poistamista;
15. vaatii EU:ta kolmansien maiden kanssa käytävissä ihmisoikeuskeskusteluissa

- a) katsomaan järjestelmälliset raiskaukset aseellisen selkkauksen aikana sotarikoksiksi ja vaatimaan niistä sen mukaisia rangaistuksia,
- b) katsomaan järjestelmällisen tai laaja-alaisen sukupuoleen perustuvan kidutuksen ihmisyyden vastaiseksi rikokseksi ja vaatimaan siitä tämän mukaisia rangaistuksia,
- c) tunnustamaan sukupuoleen perustuvan kidutuksen rikokseksi ja ehkäisemään uudelleen uhriksi joutumisen,
- d) tarkastelemaan kaikkein haavoittuvimpien uhrien, erityisesti naisten ja tyttöjen, erityisiä tarpeita,
- e) varmistamaan, että uhrit saavat oikeutta ja
- f) edistämään sukupuoleen perustuvan väkivallan ehkäisemistä ja tutkimista sekä syytteiden nostamista sukupuoleen perustuvasta väkivallasta;

kehottaa myös edistämään kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ratifioimista ja täytäntöönpanoa sekä varmistamaan, että kysymys kidutukseen ja epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun syyllistyneiden rankaisemattomuudesta on oleellinen osa rauhanneuvotteluja ja että naisten asemaa kyseisissä rauhanprosesseissa edistetään;

- 16. kehottaa EU:ta rohkaisemaan valtioita, jotka eivät ole sitä vielä tehneet, ratifioimaan ja panemaan täytäntöön YK:n kidutuksen vastaisen yleissopimuksen ja Rooman peruskirjan sekä sisällyttämään niiden sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa koskevat määräykset kansalliseen lainsäädäntöönsä;
- 17. pitää ratkaisevan tärkeänä, että kansallisilla syyttäjillä ja tuomareilla on valmiudet ja asiantuntemusta saattaa henkilöitä tosiasiallisesti syytteeseen ja syyttää näitä oikeudessa sukupuoleen perustuvista rikoksista;
- 18. ilmaisee huolensa oletettavasti tai tosiasiallisesti homo-, bi- ja transseksuaalisiin henkilöihin kohdistuvista ihmisoikeusrikkomuksista;
- 19. katsoo, että transseksuaalisten naisvankien sulkeminen miesvankien joukkoon on julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa eikä sitä voida hyväksyä;
- 20. painottaa tarvetta ottaa huomioon pidätettyjen naisten sukupuolisidonnaiset tarpeet kaikissa vankiloissa sovellettaessa asianmukaisia kansainvälisiä ja kansallisia normeja;
- 21. kehottaa EU:ta edistämään ihmisoikeusvuoropuheluissaan YK:n vankien kohtelua koskevien vähimmäissääntöjen täytäntöönpanoa, jotta voidaan varmistaa, että vankien ihmisarvo kunnioitetaan ja että heidän perusoikeuksiaan ja takeita niille kunnioitetaan, ja että varmistetaan, että näiden sääntöjen soveltamista laajennetaan kaikkiin paikkoihin, joissa vapaus riistetään, myös mielisairaaloihin ja poliisiasemille;

22. kehottaa EU:ta edistämään ihmisoikeusvuoropuheluissaan naisvankien kohtelua ja ilman vapaudenmenetystä toteutettavia toimia koskevia YK:n sääntöjä (Bangkokin säännöt) kansainvälisten standardien vahvistamiseksi naisvankien kohtelussa siten, että otetaan huomioon näiden terveydentila, sukupuolisensitiivisyys ja lasten hoito.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	23.1.2014
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 18 -: 0 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Constance Le Grip, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläß, Angelika Werthmann

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	6.2.2014
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 57 -: 1 0: 5
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Hiltrud Breyer, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Mário David, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Ulrike Lunacek, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, György Schöpflin, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Boris Zala
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Charalampos Angourakis, Reinhard Bütikofer, Véronique De Keyser, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Antonio López-Istúriz White, Alejo Vidal-Quadras
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	María Auxiliadora Correa Zamora, Leonidas Donskis, Verónica Lope Fontagné, Eva Ortiz Vilella, Marie-Christine Vergiat, Pablo Zalba Bidegain